

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Struzik (spr.)
Sędziowie:	SSA Jerzy Bess SSA Barbara Baran
Protokolant:	st.sekr.sądowy Katarzyna Wilczura

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2017 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa J. R.

przeciwko (...)Spółce Akcyjnej

w W.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 7 czerwca 2016 r. sygn. akt I C 889/14

1. zmienia zaskarżony wyrok:

- w punkcie I w ten sposób, że wymienioną tam kwotę 96 000 zł obniża do kwoty 91 500 zł (dziewięćdziesiąt jeden tysięcy pięćset złotych), a kwotę 5 000zł obniża do kwoty 500 zł (pięćset złotych) oddalając powództwo

w pozostałej części tym punktem objętej,

- w punkcie III w ten sposób, że wymienioną tam kwotę 3 917zł obniża do kwoty 2 827 zł (dwa tysiące osiemset dwadzieścia siedem złotych),

- w punkcie IV w ten sposób, że wymienioną tam kwotę 5 058,06 zł obniża do kwoty 4 833,06 zł (cztery tysiące osiemset trzydzieści trzy złote sześć groszy);

2. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 1 125zł (jeden tysiąc sto dwadzieścia pięć złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Jerzy Bess SSA Andrzej Struzik SSA Barbara Baran

Sygn. akt I ACa 1327/16

UZASADNIENIE

J. R. w pozwie skierowanym przeciwko (...) S.A. domagał się zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kwoty 66.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 40.000 zł tytułem odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej w związku ze śmiercią żony B. R.. Od obu tych kwot powód dochodził odsetek ustawowych od dnia 5 lipca 2012 r. do dnia zapłaty. Powód wskazywał, że jego żona poniosła śmierć w wyniku potrącenia przez samochód prowadzony przez T. K., który posiadał obowiązkowe ubezpieczenie OC w pozwanej spółce.

Pozwana wnosiła o oddalenie powództwa twierdząc, że roszczenia powoda zostały w całości zaspokojone w wyniku postępowania likwidacyjnego, zaś dochodzona kwota jest nadmiernie wygórowana. Strona pozwana podnosiła też zarzut przyczynienia się zmarłej do zdarzenia, w której poniosła uśmierć.

Wyrokiem z dnia 7 czerwca 2016 r. Sąd Okręgowy w Krakowie zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 96.000 zł i ustawowe odsetki od kwoty 91.000 zł od dnia 5 lipca 2012 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i od kwoty 5.000 zł od dnia 12 września 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz ustawowe odsetki za opóźnienie od obu tych kwot od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałej części, zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 3.917 zł tytułem kosztów postępowania oraz nakazał ściąganie od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwoty 5.058,06 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, od której uiszczenia powód był zwolniony.

Uzasadniając powyższy wyrok sąd I instancji wskazał, że na zasądzoną kwotę składają się 66.000 zł zadośćuczynienia za śmierć żony oraz 30.000 zł odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej. Co do zadośćuczynienia sąd I instancji przyjął przy tym 15% przyczynienia się zmarłej żony powoda do powstania szkody i uznał, że po uwzględnieniu takiego przyczynienia kwota zadośćuczynienia winna wynosić 80.000 zł, a pomniejszona o wcześniej wypłacone 14.000 zł daje 66.000 zł. Co do odszkodowania przedstawił wyliczenie, z którego wynika, że nakład pracy i wsparcia powoda przez pozwaną miał wartość co najmniej 250 zł miesięcznie, zaś z dużym prawdopodobieństwem można przyjąć, że B. R. byłaby osobą w pełni sprawną i pomocną mężowi do ukończenia 70 roku życia, a zatem jeszcze przez 10 lat. Kwota 250 zł miesięcznie pomnożona przez 12 miesięcy i przez 10 lat daje 30.000 zł, która to kwota została zasądzona.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona pozwana, zaskarżając go w części zasądzającej kwotę 4.500 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 12 września 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie do dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz w części orzekającej o kosztach. Zaskarżonemu wyrokowi strona pozwana zarzuciła naruszenie przepisów art. 362 w zw. z art. 446 § 3 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i nieobniżenie ustalonego należnego powodowi odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej, podczas gdy podczas procesu ustalono, że zmarła B. R. swoim zachowaniem przyczyniła się do powstania szkody, a zatem przyczynienie się zmarłego powinno mieć wpływ na wysokość zasądzonego odszkodowania. Nadto skarżąca zarzuciła naruszenie art. 100 k.p.c. poprzez obciążenie pozwanego w całości kosztami procesu, pomimo że w sprawie powinno nastąpić stosunkowe rozdzielenie kosztów zastępstwa procesowego między stronami. W konkluzji strona pozwana domagała się zmiany zaskarżonego wyroku w części, to jest poprzez oddalenie powództwa w zaskarżonym zakresie oraz zasądzenie kosztów procesu za obie instancje, względnie uchylenia wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Powód wniósł o oddalenie apelacji zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 387 § 2¹ k.p.c. jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego ani nie zmienił ustaleń faktycznych sądu pierwszej instancji, a w apelacji nie zgłoszona zarzutów dotyczących tych ustaleń, uzasadnienie wyroku może zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Stąd sporządzone uzasadnienie nie zawiera przytoczenia podstawy faktycznej i rozważań jej dotyczących.

Apelacja jest zasadna.

Przepis art. 362 k.c. stanowi, że jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia zakresu szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza stopnia winy obu stron. Przepis ten dotyczy tak naprawienia szkody niemajątkowej, jak i majątkowej. Za utrwalone w orzecznictwie i niekwestionowane uznać należy stanowisko, że jeżeli poszkodowany, który przyczynił się do powstania szkody zmarł, odpowiednie zmniejszenie obowiązku jej naprawienia dotyczy roszczeń pośrednio poszkodowanych, wywodzonych z art. 446 k.c. Sąd I instancji przyjął, że zmarła żona powoda przyczyniła się do powstania szkody swym nieprawidłowym zachowaniem przy przechodzeniu przez jezdnię, a stopień tego przyczynienia wynosi 15%. W takim też stopniu zmniejszył zasądzone zadośćuczynienie. W odniesieniu do odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej odpowiedniego zmniejszenia nie zastosował, a przedstawiony sposób wyliczenia zasądanego z tego tytułu świadczenia nie pozostawia wątpliwości, że kwota 30.000 zł odpowiada pełnej wysokości ustalonej szkody. Nie przedstawił też sąd I instancji żadnych motywów, dla których zmniejszenie obowiązku naprawienia szkody miałyby dotyczyć tylko zadośćuczynienia, nie obejmowałyby zaś odszkodowania zasądanego na podstawie art. 446 § 3 k.c. Treść uzasadnienia zaskarżonego wyroku zdaje się wskazywać, że doszło tu do przeoczenia. W ten sposób został naruszony przepis art. 362 k.c. W konsekwencji także i odszkodowanie powinno ulec stosownemu zmniejszeniu w takim samym stopniu jak zadośćuczynienie, a zatem o 15%, to jest o kwotę 4.500 zł. Zasądzona zatem winna zostać łączna kwota 91.500 zł.

W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku sąd I instancji wskazał, że strona pozwana pozostawała w opóźnieniu z zapłatą zadośćuczynienia od dnia 5 lipca 2012 r., zaś co do zapłaty odszkodowania od tej samej daty opóźnienie dotyczyło kwoty 25.000 zł, natomiast pozostałej kwoty od dnia 12 września 2014 r. Zasadność przyjęcia takich dat początkowych odsetek nie była kwestionowana. W konsekwencji, skoro ostatecznie zasądzone odszkodowanie wyniosło 25.500 zł, to kwota 5.000 zł, od której odsetki liczone były do dnia 12 września 2014 r. ulega zmniejszeniu do kwoty 500 zł.

Zmiana orzeczenia co do istoty powoduje także zmianę orzeczenia o kosztach procesu i kosztach sądowych. Z dochodzonych 106.000 zł powód utrzymał się z roszczeniem co do kwoty 91.500 zł, to jest 86%. W konsekwencji, na podstawie art. 100 k.p.c., w takiej też części powinien otrzymać zwrot kosztów procesu. Koszty zastępstwa przed sądem pierwszej instancji po każdej ze stron wyniosły 3617 zł. Część tych kosztów, jaką pozwany powinien zwrócić powodowi (86%), wynosi 3.111 zł, natomiast część, jaką powód powinien zwrócić pozwanemu (14%), wynosi 506 zł. Różnica tych kwot to 2.605 zł. Nadto powód uiścił na koszty opinii biegłego zaliczkę 300 zł. pełny koszt tej opinii wyniósł 558,06 zł, a zatem powoda powinno obciążać 14% tej kwoty, to jest 78 zł. Pozostała część wyłożonych przez niego kosztów tej opinii, to jest 222 zł powinna zostać zasądzona od pozwanego na jego rzecz. Łącznie zatem od pozwanego na rzecz powoda należało zasądzić koszty procesu w kwocie 2.827 zł, stosownie zmieniając punkt III zaskarżonego wyroku.

Zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 k.p.c. nieuiszczone koszty sądowe należało ściągnąć od pozwanego w takiej samej proporcji, w jakiej obciążał go zwrot kosztów procesu, to jest w 86%. W konsekwencji ściągnięciu podlegała brakująca część wydatków na biegłego, to jest kwota 258,06 zł i opłata od uwzględnionej części powództwa, od której powodu był zwolniony, to jest kwota 4.575 zł. Łącznie daje to kwotę 4.833,06 zł i do takiej kwoty należało obniżyć sumę podlegającą ściągnięciu, wymienioną w punkcie IV zaskarżonego wyroku.

Z [powyższych przyczyn, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., dokonano stosownej zmiany zaskarżonego wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasądzając od powoda, jako strony przegrywającej sprawę, na rzecz strony pozwanej kwotę odpowiadającą wynagrodzeniu pełnomocnika będącego radcą

prawnym ustalonym w stawce minimalnej określonej przez przepisy § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, to jest kwotę 900 zł oraz opłatę od apelacji w kwocie 225 zł.

SSA Jerzy Bess SSA Andrzej Struzik SSA Barbara Baran